

Beleidsregel bebouwde kom Wet milieubeheer/Wet geurhinder en veehouderij

Uitleg van het begrip “bebouwde kom” (of “aaneengesloten woonbebouwing”) zoals genoemd in de Wet milieubeheer (en bijbehorende algemene maatregelen van bestuur) en de Wet geurhinder en veehouderij.

Aanleiding

In de Wet milieubeheer en bijbehorende algemene maatregelen van bestuur en de Wet geurhinder en veehouderij worden regels gesteld waarbij de term “bebouwde kom” of “aaneengesloten woonbebouwing” wordt gehanteerd. De Wet milieubeheer en bijbehorende algemene maatregelen van bestuur en de Wet geurhinder en veehouderij geven geen definitie van beide begrippen. Voor de bepaling van de mogelijkheden van vestiging of uitbreiding van bedrijven is het echter wel van belang dat deze begrippen duidelijk zijn en te begrenzen.

Begripsomschrijving

Het begrip “bebouwde kom” komt in een groot aantal wetten voor:

- Wet geurhinder en veehouderij;
- Wegenverkeerswet 1994;
- Boswet;
- Wegenwet;
- Wet geluidhinder;
- Burgerlijk Wetboek Boek 7;
- Crisis- en herstelwet;
- Flora- en faunawet;
- Invoeringswet Financiële-verhoudingswet;
- Invoeringswet Wet ruimtelijke ordening;
- Monumentenwet 1988;
- Spoorwegwet;
- Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften;
- Wet herverdeling wegenbeheer;
- Wet milieubeheer;
- Wet vervoer gevaarlijke stoffen;
- Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering.

De in het algemeen gebruikte term “bebouwde kom” heeft betrekking op de o.b.v. art. 20a van de Wegenverkeerswet 1994 vastgestelde bebouwde kom, zoals deze voor een ieder middels verkeerstekens zichtbaar is. Als deze “bebouwde kom” wordt bedoeld, wordt dit in de betreffende wetten aangegeven.

“Bebouwde kom” zoals bedoeld in de Wet milieubeheer (en daarmee tevens de bijbehorende algemene maatregelen van bestuur en de Wet geurhinder en veehouderij) is niet gedefinieerd. In de Memorie van Toelichting bij de Wet geurhinder en veehouderij is vermeld: *“De grens van de bebouwde kom wordt niet bepaald door de Wegenverkeerswetgeving, maar evenals in de ruimtelijke ordening door de aard van de omgeving. Binnen een bebouwde kom is de op korte afstand van elkaar gelegen bebouwing geconcentreerd tot een samenhangende structuur.”* Ook is opgenomen: *“De bebouwde kom kan namelijk worden omschreven als het gebied dat door aaneengesloten bebouwing overwegend een woon- en verblijffunctie heeft en waarin veel mensen per oppervlakte-eenheid ook daadwerkelijk wonen of verblijven.”*

Uit jurisprudentie blijkt dat de bebouwde kom bepaald wordt door de concentratie van woningen en daarmee is niet de begrenzing conform de Wegenverkeerswet maatgevend.

Een plaatsnaambord met de aanduiding 50 km of 30 km is dus niet bepalend.

ABRvS, 200902261/1/M2 van 25 november 2009:

Het begrip bebouwde kom kan volgens de geschiedenis van de totstandkoming van de Wet geurhinder en veehouderij worden omschreven als het gebied dat door aaneengesloten bebouwing overwegend

een woon- en verblijffunctie heeft en waarin veel mensen per oppervlakte-eenheid ook daadwerkelijk wonen of verblijven. De grens van de bebouwde kom wordt niet bepaald door de Wegenverkeerswetgeving, maar evenals in de ruimtelijke ordening door de aard van de omgeving. Binnen een bebouwde kom is de op korte afstand van elkaar gelegen bebouwing geconcentreerd tot een samenhangende structuur.

Probleemstelling

Bedrijven moeten in geval van uitbreiding of wijziging voldoen aan de Wet milieubeheer. De minimale afstand die moet liggen tussen een bedrijf en de omliggende woningen van derden, is vastgelegd in het Besluit landbouw milieubeheer en de Wet geurhinder en veehouderij (zie bijlage 1). Daarin is een onderscheid aangebracht tussen objecten “binnen” resp. “buiten” de bebouwde kom. In het Besluit landbouw milieubeheer worden objecten van categorie I en II (binnen de bebouwde kom) beter beschermd dan categorie III, IV en V (buiten de bebouwde kom). De grens tussen categorie II en III is niet altijd duidelijk af te bakenen, maar van iedere woning moet wel kunnen worden aangegeven welke categorie van toepassing is. Ditzelfde geldt voor de geurgevoelige objecten die op basis van de Wet geurhinder en veehouderij worden beschermd.

Het is dus van belang dat van elke woning kan worden bepaald of deze binnen of buiten de bebouwde kom ligt. Dit is rechtstreeks bepalend voor de randvoorwaarden voor zowel het Besluit landbouw milieubeheer als de Wet geurhinder en veehouderij. De grens die in het besluit landbouw milieubeheer wordt getrokken tussen de categorieën II en III is vergelijkbaar met de grens tussen “binnen bebouwde kom” en “buiten bebouwde kom”. Anders gezegd: Als duidelijk kan worden aangegeven wat “binnen bebouwde kom” of “buiten bebouwde kom” is, is tevens de vraag beantwoord of dit categorie II of III is. Een aaneengesloten woonbebouwing kan een zodanige woonfunctie aan het buitengebied geven dat bescherming overeenkomstig bebouwde kom gerechtvaardigd is. In de meeste gevallen is het zonder twijfel voor iedereen duidelijk aan te geven of sprake is van binnen of buiten bebouwde kom. Echter in een aantal gevallen is dit niet zondermeer aan te geven. Een voorbeeld hiervan is lintbebouwing. Begrenzing van gebruikte termen is daarom gewenst.

Beleidsregel

Juridisch kader

Op grond van artikel 1:3 lid 4 jo. 4:81 lid 1 Algemene wet bestuursrecht kan een bestuursorgaan beleidsregels vaststellen met betrekking tot een hem toekomende of onder zijn verantwoordelijkheid uitgeoefende, dan wel door hem gedelegeerde bevoegdheid. Daarbij kan het ook gaan om de uitleg van bepaalde niet nader in de Wet gedefinieerde begrippen.

Inhoud

Het in de Wet milieubeheer (en bijbehorende algemene maatregelen van bestuur) en Wet geurhinder en veehouderij gehanteerde begrip “bebouwde kom” (of “aaneengesloten woonbebouwing”) wordt als volgt uitgelegd:

Er is sprake van “bebouwde kom”:

- als burgerwoningen op een afstand van 0 tot 50 meter van elkaar zijn gelegen, en
- er een ononderbroken cluster van 10 of meer burgerwoningen aanwezig zijn.

Onderbouwing

Op basis van de jurisprudentie is een bebouwde kom een aaneengesloten concentratie van niet-agrarische woningen met een bepaalde bebouwingsdichtheid. Hierbij gaat het om op korte afstand van elkaar gelegen bebouwing geconcentreerd tot een samenhangende structuur. De “korte afstand” wordt begrensd middels de eerstgenoemde voorwaarde. De tweede voorwaarde begrenst genoemde “aaneengesloten concentratie” en “bepaalde bebouwingsdichtheid”. Hiermee kan per woning worden bepaald of deze binnen of buiten de bebouwde kom ligt. Twijfel bij gevallen in de vorm van bijvoorbeeld de veelvoorkomende lintbebouwing, kan op deze wijze worden weggenomen.

Deze beleidsregel komt overeen met een sinds vijf jaar gehanteerde gedragsregel en zal daarom geen veranderingen teweegbrengen in de huidige situatie. Het vertrouwensbeginsel komt hiermee niet in het geding. De Commissie de Rechtsbescherming Coevorden heeft in 2009 tijdens een procedure en de hierin gebruikte gedragsregel als volgt geoordeeld:

.....“De commissie acht van belang dat het college bij het bepalen in welke categorie een object valt, een interne notitie hanteert. Voor de commissie is voldoende aannemelijk gemaakt dat het college bij vergelijkbare objecten deze notitie op eenduidige wijze hanteert, zodat sprake is van een bestendige gedragslijn. Voor de commissie is uit de bewoordingen van genoemde notitie alsmede uit het verhandelde ter zitting voldoende aannemelijk geworden dat de woning van reclamanten niet in de bebouwde kom gelegen is en dat in onderhavig geval sprake is van "verspreid liggende niet agrarische bebouwing die aan het betreffende buitengebied een overwegende woon- of recreatiefunctie verleent" als bedoeld in artikel 1, aanhef en onder y, van het besluit landbouw milieubeheer. De commissie neemt hierbij in overweging dat de notitie duidelijk stelt dat geen sprake is van "aaneengesloten woonbebouwing" (als bedoeld in categorie II) als binnen een cluster van 10 burgerwoningen (die op een afstand van 0 tot 50 meter van elkaar gelegen zijn) een agrarische bedrijfswoning aanwezig is”.....

Uitleg

Om te bepalen of een woning binnen de “bebouwde kom” ligt, wordt eerst de onderlinge afstand tussen de woningen gemeten. Iedere burgerwoning die binnen 50 meter van een andere burgerwoning ligt, telt mee binnen de cluster. Van aaneengesloten woonbebouwing is sprake als niet-agrarische woningen dicht bijeen liggen: 0 – 50 meter. Het maakt daarbij niet uit of de woningen aan één zijde van de weg of aan weerszijde van de weg zijn gelegen.

De grens wordt getrokken bij burgerwoningen die buiten 50 meter van deze cluster liggen of bij agrarische bedrijfswoningen. Als de grens van de cluster is vastgesteld, worden de burgerwoningen binnen deze cluster geteld. Indien dit 10 of meer woningen zijn, is sprake van “bebouwde kom”. Zoals eerder vermeld betekent de aanwezigheid van een agrarische bedrijfswoning dat niet langer sprake is van een aaneengesloten woonbebouwing.

In bijlage 2 zijn een aantal voorbeeldsituaties weergegeven.

Procedure vaststelling beleidsregel

Deze beleidsregel is tot stand gekomen met toepassing van de uniforme openbare voorbereidingsprocedure van afdeling 3.4 Awb.

De ontwerp-beleidsregel is bekendgemaakt in Coevorden HuisAanHuis d.d. 22 juni 2011 en heeft van tot en met 3 augustus 2011 ter inzage gelegen in het gemeentehuis van Coevorden.

Tijdens de periode van terinzagelegging zijn een tweetal zienswijzen ingediend. Een reactie op de zienswijzen is door ons weergegeven in “Reactie op zienswijzen betreffende het ontwerp van de Beleidsregel bebouwde kom Wet milieubeheer/Wet geurhinder en veehouderij”. De zienswijzen hebben niet geleid tot aanpassing van de beleidsregel ten opzichte van het ontwerp.

Aldus vastgesteld in vergadering van burgemeester en wethouders van de gemeente Coevorden d.d.

11 oktober 2011

de secretaris,
.....

de burgemeester,
.....

M.N.J.. Broers

B.J. Bouwmeester

Bijlage 1: “Bebouwde kom” in Besluit landbouw milieubeheer en Wet geurhinder en veehouderij

Besluit landbouw milieubeheer

Artikel 4

2. Dit besluit is niet van toepassing op een inrichting als bedoeld in artikel 2 waar landbouwhuisdieren worden gehouden:

- a. die is gelegen op een afstand van minder dan 100 meter van een object categorie I of II, of
 - b. die is gelegen op een afstand van minder dan 50 meter van een object categorie III, IV of V.
-

Artikel 1

1. In dit besluit en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- *object categorie I:*
 - 1°. bebouwde_kom_ met stedelijk karakter;
 - 2°. ziekenhuis, sanatorium en internaat, en
 - 3°. objecten voor verblijfsrecreatie,
- *object categorie II:*
 - 1°. bebouwde_kom_ of aaneengesloten woonbebouwing van beperkte omvang in een overigens agrarische omgeving;
 - 2°. objecten voor dagrecreatie;
- *object categorie III:* verspreid liggende niet-agrarische bebouwing die aan het betreffende buitengebied een overwegende woon- of recreatiefunctie verleent;
- *object categorie IV:*
 - 1°. woning behorend bij een agrarisch bedrijf, niet zijnde een veehouderij waar 50 of meer mestvarkeneenheden op grond van een vergunning of een algemene maatregel van bestuur aanwezig mogen zijn;
 - 2°. verspreid liggende niet-agrarische bebouwing;
- *object categorie V:* woning, behorend bij een veehouderij waar 50 of meer mestvarkeneenheden op grond van een vergunning of een algemene maatregel van bestuur aanwezig mogen zijn;

Wet geurhinder en veehouderij

Artikel 3

1. Een omgevingsvergunning met betrekking tot een veehouderij wordt geweigerd indien de geurbelasting van die veehouderij op een geurgevoelig object, gelegen:

-
- c. buiten een concentratiegebied, binnen de bebouwde kom meer bedraagt dan 2,0 odour units per kubieke meter lucht;
 - d. buiten een concentratiegebied, buiten de bebouwde kom meer bedraagt dan 8,0 odour units per kubieke meter lucht.

2. In afwijking van het eerste lid bedraagt de afstand tussen een veehouderij en een geurgevoelig object dat onderdeel uitmaakt van een andere veehouderij, of dat op of na 19 maart 2000 heeft opgehouden deel uit te maken van een andere veehouderij:

- a. ten minste 100 meter indien het geurgevoelige object binnen de bebouwde kom is gelegen, en
- b. ten minste 50 meter indien het geurgevoelige object buiten de bebouwde kom is gelegen.

Artikel 4

1. De afstand tussen een veehouderij waar dieren worden gehouden van een diercategorie waarvoor niet bij ministeriële regeling een geuremissiefactor is vastgesteld, en een geurgevoelig object bedraagt:

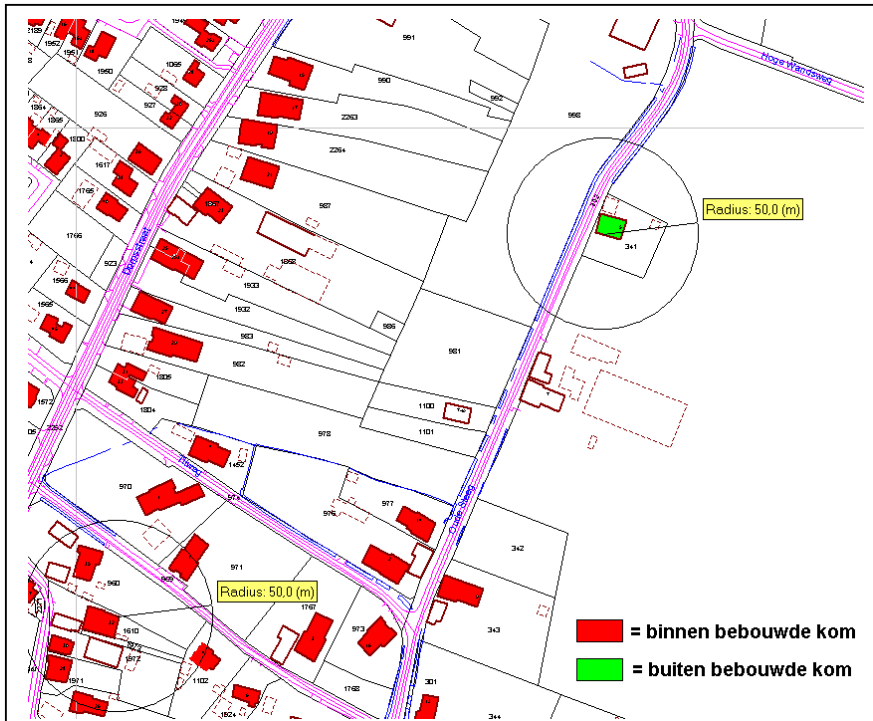
- a. ten minste 100 meter indien het geurgevoelige object binnen de bebouwde kom is gelegen, en
- b. ten minste 50 meter indien het geurgevoelige object buiten de bebouwde kom is gelegen.

Bijlage 2: Voorbeeldsituaties “bebouwde kom” (of “aaneengesloten woonbebouwing”)

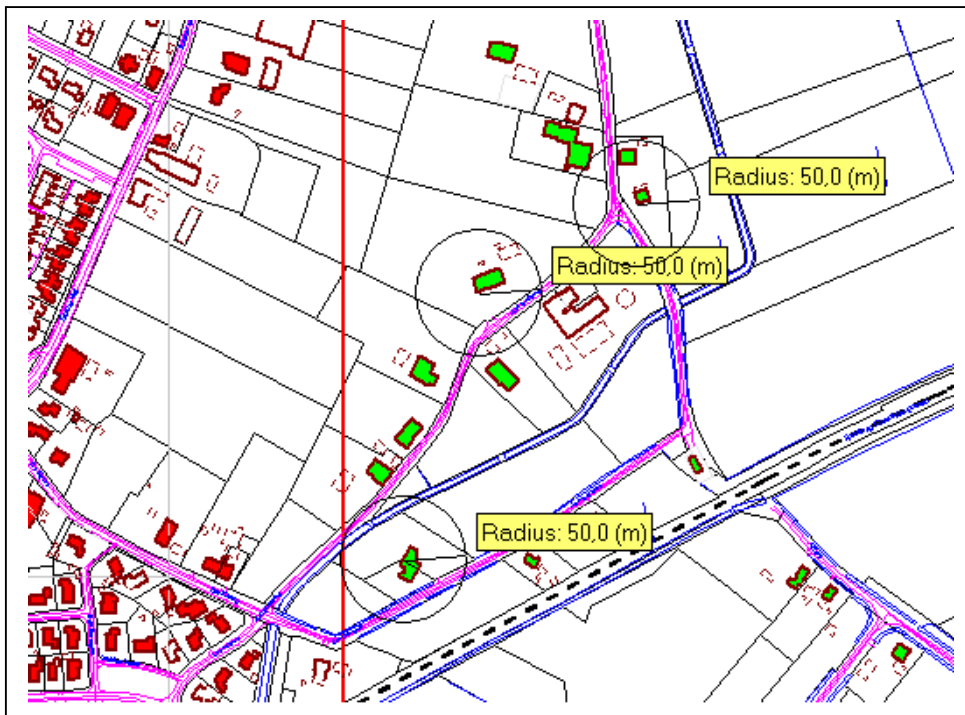
In onderstaande situaties worden de rode woningen gezien als bebouwde kom en de groene zijn als buiten bebouwde kom gedefinieerd.

In de overwegingen m.b.t. de Wet milieubeheer (melding o.b.v. Besluit landbouw milieubeheer) van de bedrijven die in het midden van situatie 1 en 2 zijn te zien, zijn de woningen overeenkomstig beschouwd.

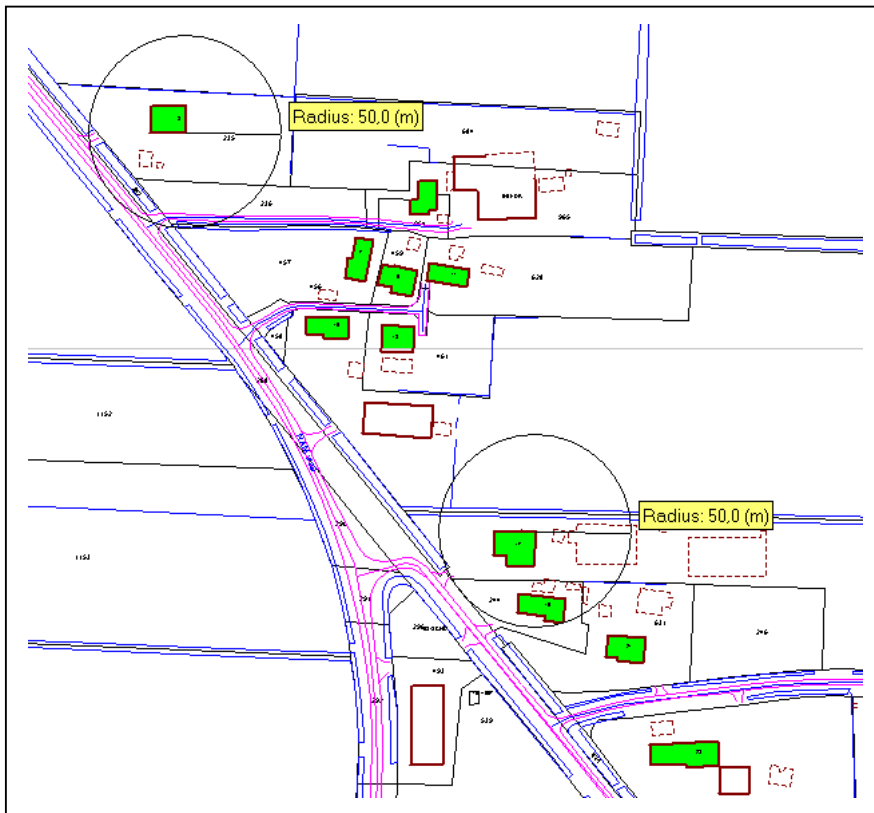
1 Gees

2 Dalen

3 Dalerveen

4 Wachtum

